

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE 4

Sprawności	Wymagania			
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry
	UCZEŃ			
I. Kształcenie literackie i kulturowe	- wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu - dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej	- omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu - wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach	- porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach - analizuje obrazy poetyckie w czytanych utworach	- funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów podejmujących grę z konwencją literacką - analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich
	- zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> - wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego	- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości - wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego	- odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości - wypowiada się na temat fantastyki w baśniach	- określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej - wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych

	rozpoznaje czytany utwór jako baśń, hymn	wskazuje cechy gatunkowe baśni, hymnu	analizuje cechy baśni tradycyjnej i współczesnej	funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji
	zna pojęcie <i>epitet</i>, <i>porównanie</i>, <i>przenośnia</i>, <i>uosobienie</i>, <i>ożywienie</i>	odróżnia uosobienie od ożywienia	wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia)	objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach
	wskazuje i omawia tytuł w utworu	nadaje tytuły wybranym częściom utworu	dostrzega funkcję tytułu jako elementu konstrukcyjnego utworu	analizuje wpływ tytułu na odbiór tekstu
	rozpoznaje wers, zwrotkę i refren, wskazuje rymy w wierszu	odróżnia wiersz ciągły od stroficznego i rymowy od wiersza bez rymów	określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź	używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz ciągły</i>, <i>stroficzny</i>, <i>rymowy</i>, <i>bezrymowy</i> podczas analizy wiersza
	wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność	omawia wydarzenia fabuły	analizuje przebieg zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność	funkcjonalnie stosuje słownictwo określające następstwo zdarzeń

	zna pojęcie <i>dialog</i>, wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu	objaśnia pojęcie <i>dialog</i>	porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora	omawia sposób zapisu dialogu w tekście
	zna pojęcia <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i>	omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego	wypowiada się na temat uczuć i przeżyć bohatera, podmiotu lirycznego,	określa motywy działania bohatera, określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu
	zna pojęcia <i>narrator, narracja</i>	odróżnia autora od narratora	objaśnia funkcję narracji w tekście	dostrzega różne formy narracji w tekście
	wskazuje w tekście bohatera głównego	określa cechy bohatera głównego	prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego	posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze
	określa tematykę utworu	omawia tematykę utworu	określa problematykę utworu	omawia problematykę utworu
	nazywa swoje reakcje czytelnicze	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich	opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury	opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury

	• objaśnia dosłowne znaczenia w tekstach	• rozumie proste przenośne znaczenia w tekstach	• odróżnia znaczenia dosłowne od prostych znaczeń przenośnych	• funkcjonalnie wykorzystuje swoją wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń w tekstach
	• wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich	• określa doświadczenia bohaterów literackich	• porównuje sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami	• komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków
	• wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu	• przedstawia własne rozumienie utworu	• uzasadnia swoje rozumienie utworu	• funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu

	• podejmuje próbę interpretacji tekstów	• wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne	• wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich	• wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury
	• wypowiada się na temat postaci i zdarzeń	• wskazuje pozytywne i negatywne cechy bohaterów oraz aspekty sytuacji	• prezentuje swój pogląd na temat bohaterów i sytuacji	• posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji
	• wskazuje wartości piękna, dobra, prawdy w czytanych utworach	• wskazuje wartości ważne dla bohaterów literackich	• zestawia wartości i ich przeciwieństwa utworach na zasadzie kontrastu	• odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury

	• rozpoznaje tekst literacki	• rozpoznaje tekst informacyjny	• odróżnia tekst literacki od informacyjnego	• określa funkcje tekstu literackiego i informacyjnego
	• wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost	• odczytuje informacje wyrażone wprost	• dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio	• odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio
	• określa temat tekstu	• wyciąga wnioski z tekstu	• określa główną myśl tekstu	• analizuje i interpretuje główną myśl tekstu

	• zna pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i>	• wyodrębnia w tekście części kompozycyjne	• określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia	• omawia relacje między częściami wypowiedzi
	• wydobywa z tekstu wskazane informacje	• porządkuje informacje z tekstu	• odróżnia informacje ważne od drugorzędnych	• hierarchizuje informacje
	• rozpoznaje czytany utwór jako komiks	• wskazuje charakterystyczne cechy komiksu	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru	• charakteryzuje komiks jako tekst kultury
	• odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego	• rozpoznaje różne teksty kultury	• wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru	• objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych

	• posługuje się terminami <i>scena, aktor, gra aktorska, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego • przedstawia wybrane fakty dotyczące historii kina • odróżnia film od programu informacyjnego	• posługuje się terminami <i>kostium, rekwizyt, charakteryzacja, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem (<i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka, reżyser, kadr, plan filmowy</i>) • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe	• wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne • rozpoznaje poszczególne plany filmowe • wyjaśnia różnicę między filmem animowanym a innymi gatunkami filmowymi	• rozpoznaje środki wyrazu charakterystyczne dla pantomimy • określa właściwości i funkcje poszczególnych planów filmowych • nazywa tworzywo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk)
	• zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i>	• objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych	• wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją	• wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową
	• wypowiada się na temat treści tekstów kultury	• porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia	• komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia	• odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń
	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja)	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks)	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat)	• dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką)

	• z uwagą odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	• świadomie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	• wykorzystuje swoją wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży	• aktywnie odbiera filmy, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc je źródłem swoich działań twórczych
II. Kształcenie językowe	• wie, na jakie pytania odpowiada rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki	• rozpoznaje w wypowiedziach rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki	• wskazuje różnice między rzeczownikiem, czasownikiem, przymiotnikiem i przysłówkiem	• określa funkcje rzeczownika, czasownika, przymiotnika, przysłówka w tekście

	• rozpoznaje formy bezokolicznika	• dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi	• rozumie funkcję bezokolicznika	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w swoich wypowiedziach
	• zna rzeczownik i z pomocą nauczyciela rozpoznaje go w tekście	• nazywa rodzaj, liczbę rzeczownika, poprawnie stosuje formy rzeczownika	• odmienia rzeczownik przez przypadki tworzy rzeczowniki odczasownikowe	• określa przypadek rzeczownika w zdaniu stosując pytanie
	• rozpoznaje w tekście formy liczb odmiennej części mowy	• rozpoznaje w tekście formy czasów i rodzajów gramatycznych	• rozpoznaje w tekście formy osób	• określa funkcje form liczb, czasów, rodzajów i osób w wypowiedzi

	• używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach	• rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata	• uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości	• używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy
	• stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych	• przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej	• stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych	• stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych

	• zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, określenia</i>	• rozpoznaje podmiot i orzeczenie w zdaniu	• rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu	• wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu i określeń w zdaniu
	• wie, że wyrazy w zdaniu łączą się w związki wyrazowe	• wyodrębnia związek główny	• rozróżnia wyrazy określone i określające	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie zdania w swoich wypowiedziach
	• rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące	• używa celowo wypowiedzi oznajmujących, pytających i rozkazujących	• używa wypowiedzi wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi

• wie, jak zbudowane jest zdanie	• odróżnia zdanie od wypowiedzenia bez czasownika	• wyodrębnia równoważnik zdania w tekście	• funkcjonalne stosuje w praktyce językowej zdania i równoważniki zdań
• zna pojęcie <i>zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte</i>	• rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte oraz nierozwinięte i rozumie ich funkcje	• przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie	• rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych

• stosuje formy grzecznościowe w swoich wypowiedziach	• posługuje się oficjalną i nieoficjalną formą polszczyzny	• posługuje się oficjalną nieoficjalną formą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form	• zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej formie polszczyzny
• przedstawia się w kilku zdaniach w różnych sytuacjach komunikacyjnych	• dostosowuje sposób powitania i pożegnania do sytuacji komunikacyjnej	• stosuje formy grzecznościowe w wypowiedzi ustnej i pisemnej (pozdrowienia, list, życzenia SMS)	• dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej
• rozumie dosłowne znaczenia wyrazów w wypowiedzi	• rozumie proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi	• odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów znaczeń przenośnych	• świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi

	• rozumie znaczenie wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach	• używa w swoich wypowiedziach wybranych stałych związków wyrazowych poznanych na lekcjach	• używa stałych związków wyrazowych zrozumieniem i świadomością celu	• świadomie wykorzystuje stałe związki wyrazowe do bogacenia warstwy językowej własnych wypowiedzi
	• tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, np. prośbę, polecenie, podziękowanie, przepraszenie	• stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi	• posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi	• podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się
	• zna pojęcie <i>synonim</i>, wyraz <i>bliskoznaczny</i>	• wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami	• świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami	• funkcjonalnie stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi
	• w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością	• wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu	• używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu	• stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu
	• rozumie, że tekst jest komunikatem	• rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, ikoniczny	• wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów

	• zna pojęcia <i>nadawca i odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych	• identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach	• identyfikuje i opisuje nadawcę wypowiedzi lirycznej	• funkcjonalne posługuje się terminami nadawca odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury
	• określa sytuację komunikacyjną	• rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi	• dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej	• posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji – stosownie do sytuacji
	• rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów	• rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą mimiki	• rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji	• nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej
	• zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba</i>	• objaśnia różnicę pomiędzy głoską i literą	• określa funkcje głosek, liter, sylab	• wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów
	• zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady	• stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych	• przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji	• przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych

	- zna reguły pisowni: <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami - wielką i małą literą <i>q i ę</i> <i>i</i> po spółgłoskach	- stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	- stosuje w większości wyrazów reguły pisowni: <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów	- stosuje we wszystkich wyrazach reguły pisowni: <i>rz, ż, ó, u, h, ch,</i> <i>nie</i> z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami i przysłówkami – wielką i małą literą – <i>q i ę</i> <i>i</i> po spółgłoskach w podanym zestawie ortogramów
--	--	--	---	---

	zamyka wypowiedzenia oznajmujące kropką	stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń	stosuje poprawnie kropkę w zapisie dat	poprawnie używa różnych znaków interpunkcyjnych
III. Tworzenie wypowiedzi	krótko wypowiada się na zadany temat związany z otaczającą rzeczywistością	aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat	wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury	świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi
	zna pojęcie <i>argument</i>	rozpoznaje argumenty w wypowiedzi	posługuje się argumentami w rozmowie	używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska

	• tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi	• zna pojęcie <i>akapit</i> i rozumie jego funkcję w wypowiedzi	• tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym	• tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi
	• wyszukuje w tekście informacje	• ocenia przydatność uzyskanych informacji	• dokonuje selekcji informacji	• wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji

	• tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	• tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	• tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie(twórcze, odtwórcze), opis przedmiotu, opis miejsca, list, zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, pozdrowienia	• tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe
	• wygłasza tekst z pamięci	• recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy	• artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu	• recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym

	• sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi	• sporządza samodzielnie odtwórczy i twórczy plan ramowy wypowiedzi	• stosuje jednolitą formę wypowiedzeń (bez czasownika) w zapisie planu ramowego	• dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego
--	--	---	---	---

	• redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach	• tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu	• rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek
	• opowiada o treści przeczytanych utworów	• omawia problematykę przeczytanych utworów	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w swoich wypowiedziach na temat tekstów	• opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury
	• wie, że współczesne komunikaty (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym	• używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej	• zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS	• zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej
	• tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu	• tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów	• tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu	• tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów

	• odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach	• stosuje zwroty grzecznościowe w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych	• funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych	• funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach
IV. Samokształcenie	• czyta poprawnie tekst, wyznaczając głosowo granice zdań	• czyta poprawnie tekst, zwracając uwagę na znaki interpunkcyjne	• czyta płynnie tekst, podkreślając głosem ważne słowa	• czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści
	• zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł	• porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje	• zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu	• opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji
	• korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe)	• wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji	• selekcionuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych	• gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji
	• korzysta z zasobów szkolnej biblioteki	• zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych	• korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i>	• funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji

	• korzysta ze słownika ortograficznego • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii	• zna budowę słownika ortograficznego • wyszukuje hasła w encyklopedii	• korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii	• określa funkcje słowników • korzysta ze słowników online
	• ma świadomość, że nie wszystkie informacje w internecie są prawdziwe	• ocenia przydatność uzyskanych informacji	• konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych	• krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł
	• korzysta z internetu w celach edukacyjnych	• rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu	• zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich	• postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	• czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego	• czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony	• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki	• czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określonych na ocenę dopuszczającą w wymaganiach edukacyjnych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który **spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz** co najmniej **dwa spośród poniższych warunków**:

- Posiada rozszerzoną wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania w danej klasie.
- Wypowiedzi ustne oraz pisemne są bezbłędne i cechują się dojrzałością myślenia.
- Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i międzyszkolnych **lub otrzymał zaświadczenie z tytułem laureata Małopolskiego Konkursu Języka Polskiego**

Ze względu na to, iż program zezwala nauczycielowi na wielowariantowość doboru treści programowych zawartych w wymaganiach dla poszczególnych klas, termin ich realizacji wybiera nauczyciel uczący w danej klasie.